

Dünya Tarihinde Önemli Tarihler: "26 Nisan 1986"

Selami Öktem

Tarihler 26 Nisan 1986'yı gösterdiğinde, insanlık, Dünya tarihi boyunca hem unutulmayacak hem de etkileri uzun yıllar sürecektir bir olaya şahit oldu. Böyle bir olayın mümkün olmayacağına inanan siyasilerin yanlış kararları ile olay maalesef ki zamanında kontrol altına da alınamadı. Olay meydana geldiğinde birçok insan kısa sürede hayatını kaybetti. Birçok insan ise yıllar içerisinde özellikle artan kanservakalarına maruz kaldı.

Çernobil 4. Nükleer reaktöründe meydana gelen patlama Hiroşima'ya atılan atom bombasından birkaç kat daha fazla etki oluşturdu. Fakat işin çok daha vahimi şudur ki halen daha bölgedeki radyasyon oranı normalin 100 kat üzerinde seyretmektedir. Aradan geçen onca yıla rağmen Çernobil Faciası doğayı, etrafındaki insanları ve hayvanları halen daha etkilemeye devam etmektedir. Zamanın Türkiye açısından en akılda kalan sahnesi ise dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral'ın Çernobil Faciasının ülkemizi etkilemediğini ispatlamak için çay içtiği görüntülerinin basına servis edilmesidir. Bakan kameralar önünde: "Dininize, imanınıza inandığınız gibi biliniz ki, Türkiye'de kesinlikle böyle bir tehlike mevcut değildir" diyerek çay içtiği sırada çayların üzerine radyasyon ölçüm cihazını götürdüğünde seviyenin normal olduğunu, yakındaki bir televizyona bu aleti tuttuğunda ise oldukça fazla radyasyon olduğunu görmüş ve kameralar önünde çay içmiştir. Ancak Çernobil Faciası sonrasında patlama sonucu oluşan atıkların, radyasyonun bulutlarla Karadeniz Kıyılarına kadar geldiği ve bu sebeple özellikle bu yörede akciğer kanseri başta olmak üzere kanser vakalarının arttığı bilinen bir gerçektir. Zaten Cahit Aral'da bu olaydan 6 ay sonra radyasyonun varlığını kabul etmiştir.

"Radyoaktif çay daha lezzetlidir" diyen dönemin Başbakanı Turgut Özal ve "Azıcık radyasyon kemiklere yararlıdır" diyen Cumhurbaşkanı Kenan Evren ise tarihin tozlu sayfalarında kendilerine yer buldular. Aslında radyasyon sadece çayı etkilememiştir. O yılın fındık mahsulü de kendi payına düşeni almıştı. Fakat ne yazık ki yapılan bilimsel araştırmalarda radyasyon ispat edilene kadar bu çay ve fındıklar okullarda öğrencilere, kırsalalarda askerlere dağıtılmıştı. Radyasyon ispat edildikten sonra da kalan mahsul toprağa gömülerek yok edilmeye çalışıldı. Günümüze geldiğimizde nükleer santraller belki daha da güvenli hale getirilmiş olabilir diye düşünebilirsiniz. Özellikle Avrupa ülkelerinde oldukça yaygın bir kullanım ağına sahipler diyebilirsiniz. Nükleer santraller dışardan bakılınca nispeten ucuz bir enerji kaynağı olarak da görülebilirler. Ancak gerçek ne yazık ki böyle değildir. 11 Mart 2011 tarihinde Japonya Fukuşima' da bir nükleer santral faciası daha yaşanmıştır. Etkileri halen daha devam etmektedir. Nükleer santraller ucuz değildir çünkü bunu değerlendirirken nükleer santrallerin kuruluş giderleri, atık yok etme giderleri ve işletme giderleri birlikte göz önünde bulundurulursa ne kadar pahalı oldukları anlaşılabilir. Zira nükleer atıkların nerede ve nasıl saklanması gerektiği konusu günümüz teknolojisi ile bile çözülebilmemiş değildir. Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2017 yılında yayınlanan verileri de; 1 kw enerji için yatırım maliyetini nükleer santrallerde 4500 dolar, Linyit' de 1700 dolar, Hidroelektrik' de 1500 dolar, Rüzgar' da 1200 dolar, Biyogaz, Termal ve Güneş' te ise 1000 dolar olarak hesaplamıştır.

Tüm bu veriler ışığında ve gezegenimizi bekleyen iklim değişikliği krizi sebebiyle, geleceğin, doğaya zarar vermeyen ve hem yenilenebilir hem de sürdürülebilir enerji kaynaklarıyla daha aydınlık olduğu açıktır.